

تاریخ: ۱۳۹۶/۰۱/۱۶
شماره: ۳۷۱۶


جمهوری اسلامی ایران
وزارت کشور
بسمه تعالی
اقتصاد تعاونی؛ تولید و اشتغال

قائم مقام وزیر در امور مجلس و هماهنگی استان

استانداران محترم سراسر کشور
سلام علیکم

با احترام؛ به پیوست تصویر تصویب نامه شماره ۱۸۵۹/۱۵۹۲۹۷ مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۵ آیین نامه اجرایی هیئت
های حل اختلاف و نحوه رسیدگی به شکایات از شوراهای اسلامی، جهت بهره برداری ارسال می گردد.

سیدسلطان سلانی

سید علی حسینی

امام لاری

علوی
۹۵، ۱، ۱۹

① دکترهای مدرس علندر
بسم - هیئت اقران
۹۵، ۱، ۱۹



جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیأت وزیران

بسمه تعالی

“با صلوات بر محمد و آل محمد”

وزارت کشور - شورای عالی استان ها

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۵/۱۲/۸ به پیشنهاد شماره ۱۲۳۹۷ مورخ ۱۳۹۴/۲/۶ وزارت کشور و به استناد ماده (۹۷) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران - مصوب ۱۳۷۵ - با اصلاحات بعدی آن، آیین نامه اجرایی هیئت های حل اختلاف و نحوه رسیدگی به شکایات از شوراهای اسلامی را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی هیئت های حل اختلاف و نحوه رسیدگی به شکایات از شوراهای اسلامی

- ماده ۱- در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:
 - الف- هیئت مرکزی: هیئت مرکزی حل اختلاف و رسیدگی به شکایات از شوراهای اسلامی کشوری.
 - ب- هیئت استان: هیئت حل اختلاف و رسیدگی به شکایات از شوراهای اسلامی استان.
 - پ- هیئت شهرستان: هیئت حل اختلاف و رسیدگی به شکایات از شوراهای اسلامی شهرستان.
 - ت- قانون شوراها: قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران - مصوب ۱۳۷۵ - با اصلاحات بعدی آن.
 - ماده ۲- هیئت مرکزی در موارد زیر صلاحیت رسیدگی و اتخاذ تصمیم دارد:
 - الف- اختلاف شورای شهر و وزارت کشور در مورد شهردار منتخب شورا در شهرهای با جمعیت بیش از (۲۰۰) هزار نفر جمعیت و مراکز استان.
 - ب- اعتراض فرماندار یا شورای استان در مورد مصوبات شورای شهر تهران.
 - پ- اعتراض استاندار، مسئولان دستگاه های اجرایی ذی ربط یا شورای عالی استان ها در مورد مصوبات شورای استان.
 - ت- اعتراض وزیر کشور یا عالی ترین مقام دستگاه های ذی ربط در مورد مصوبات شورای عالی استان ها.
 - ث- انحلال شورا (به غیر از شورای اسلامی روستا) به پیشنهاد هیئت های استانی، در صورت احراز انحراف شورا از وظایف و اختیارات قانونی.
 - ج- اعتراض اعضای شوراها به مجازات های بندهای (۴) تا (۸) ماده (۸۲) قانون شوراها.

کتابخانه و انتشارات سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران



- چ- اتهام‌های اعضای شورای استان و شورای عالی استان‌ها به پیشنهاد مقامات ذی صلاح.
- ح- دریافت اعتراض اشخاص حقیقی و حقوقی در مورد مصوبات قطعی شده شوراهای و ابطال آن دسته از مصوباتی که مطابق نظر شورای نگهبان مغایر با موازین اسلام شناخته شود یا به تشخیص هیئت مرکزی مغایر با قوانین و مقررات کشور و یا خارج از حدود وظایف و اختیارات شوراهای باشد.
- خ- تخلف از قانون شوراهای که حسب مورد و بر اساس مسئولیت نظارتی و اجرایی قانون مزبور توسط وزارت کشور ارجاع می‌گردد.
- د- شکایات اشخاص حقیقی و حقوقی مبنی بر انحراف شورا از وظایف و اختیارات قانونی.
- ماده ۳- هیئت استان در موارد زیر صلاحیت رسیدگی و اتخاذ تصمیم دارد:
- الف- اختلاف شورای شهر و استانداری در مورد شهردار منتخب شورا در شهرهای با جمعیت کمتر از (۲۰۰) هزار نفر جمعیت و غیر مرکز استان.
- ب- اعتراض فرماندار یا شورای استان در مورد مصوبات شورای شهر.
- پ- انحلال شورای روستا با پیشنهاد فرماندار، در صورت احراز انحراف شورا از وظایف و اختیارات قانونی.
- ت- پیشنهاد انحلال شورا به هیئت مرکزی، به استثنای شورای روستا.
- ث- اتهام‌های اعضای شورای روستا، بخش، شهر و شهرستان به پیشنهاد مقامات ذی صلاح.
- ج- تخلف از قانون شوراهای که حسب مورد و بر اساس مسئولیت نظارتی و اجرایی قانون مذکور توسط وزارت کشور ارجاع می‌گردد.
- چ- شکایات اشخاص حقیقی و حقوقی مبنی بر انحراف شورا از وظایف و اختیارات قانونی.
- ماده ۴- هیئت شهرستان در موارد زیر صلاحیت رسیدگی و اتخاذ تصمیم دارد:
- الف- اعتراض بخشدار یا شورای شهرستان در مورد مصوبه شورای روستا و بخش.
- ب- اتهام‌های اعضای شوراهای اسلامی روستا و بخش به پیشنهاد مقامات ذی صلاح در رابطه با وظایف.
- پ- تخلف از قانون شوراهای که حسب مورد و بر اساس مسوولیت نظارتی و اجرایی قانون مذکور توسط وزارت کشور ارجاع می‌گردد.
- ت- شکایات اشخاص حقیقی و حقوقی مبنی بر انحراف شورا از وظایف و اختیارات قانونی.
- ماده ۵- اعضای هیئت مرکزی، در اولین جلسه خود یک رییس و یک نایب رییس از بین خود انتخاب می‌نمایند. همچنین اعضای هیئت استان و شهرستان، در اولین جلسه خود یک نایب رییس از بین خود انتخاب می‌کنند. افراد یادشده، برای یک سال انتخاب می‌شوند و انتخاب مجدد آنان بلامانع است.



جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیات وزیران

ماده ۶- حضور رئیس یا نایب رئیس در جلسات هیئت‌ها الزامی است. در صورت عدم حضور رئیس یا بنا به نظر وی، اداره جلسات هر یک از هیئت‌ها بر عهده نایب رئیس خواهد بود.

ماده ۷- جلسات هیئت‌ها با حضور دو سوم اعضا رسمیت می‌یابد و تصمیمات با اکثریت مطلق آرای مثبت حاضرین معتبر است. مقصود از اکثریت مطلق بیشتر از نصف حاضرین می‌باشد.

تبصره - تصمیمات جلسات باید به امضای حاضرین جلسه برسد. مخالف می‌تواند نظر خود را در صورت جلسه مربوط درج نماید.

ماده ۸- جلسات هیئت‌ها باید به نحوی تشکیل گردد که موجب تعطیلی یا توقف وظایف قانونی آنها نگردد. در صورت وجود دستور کار، جلسات هیئت‌ها حداقل ماهی یکبار تشکیل می‌شود.

ماده ۹- دبیرخانه هیئت‌های مرکزی، استان و شهرستان وفق تبصره (۱) ماده (۷۹) قانون شوراهای به ترتیب در وزارت کشور، استانداری و فرمانداری مستقر بوده و معاون ذی ربط وزارت کشور، استانداری و فرمانداری، به ترتیب دبیر هیئت مرکزی، استان و شهرستان خواهند بود. جلسات هیئت‌های مذکور به ترتیب در وزارت کشور، استانداری و فرمانداری تشکیل می‌شود.

ماده ۱۰- وظایف دبیرخانه هیئت‌ها به شرح زیر است:

- الف- آماده‌سازی پرونده‌های ارجاعی شامل جمع‌آوری اطلاعات، مدارک، مستندات و ارسال نسخه‌ای از پرونده‌ها به همراه گزارش جامعی از آن برای اعضای هیئت قبل از تشکیل جلسه.
- ب- تنظیم دستور کار و اوقات جلسات با هماهنگی اعضا و ارسال دعوتنامه برای آنان.
- پ- تنظیم صورتجلسات و ابلاغ تصمیمات به مراجع ذی ربط و طرفین شکایت.
- ت- ثبت و ضبط اسناد و مدارک مربوط به هیئت.
- ث- پیگیری و نظارت بر اجرای تصمیمات هیئت و ارائه گزارش به آن.
- ج- انجام سایر اموری که از سوی رئیس یا نایب رئیس در حدود قوانین موضوعه، ارجاع می‌گردد.
- چ- انجام سایر امور جاری، طبق قوانین و مقررات.

تبصره ۱- دبیرخانه هیئت مرکزی مسئولیت ایجاد هماهنگی در روش‌های اداری دبیرخانه‌های هیئت‌های استانی و شهرستانی را بر عهده دارد. شیوه‌نامه مربوط باید به تصویب هیئت مرکزی برسد.

تبصره ۲- مکاتبات دبیرخانه‌ها با امضای دبیر انجام می‌گیرد.

تبصره ۳- دفاع از آرای هیئت‌ها در محاکم و مجامع ذی صلاح توسط دبیر یا نماینده قانونی یا وکیل صورت می‌گیرد.

ماده ۱۱- دبیرخانه هیئت‌ها مکلفند اطلاعات، مدارک و مستنداتی که توسط هیئت‌های بالاتر در مقام رسیدگی به اعتراض از تصمیمات آنها درخواست گردیده را حداکثر ظرف یک هفته ارسال نمایند.



ماده ۱۲- چنانچه هر یک از اعضای هیئت‌ها مطابق بند (د) ماده (۹۱) قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب (در امور مدنی) - مصوب ۱۳۷۹ - سابقاً در موضوع دعوی اقامه شده به عنوان دادرس، کارشناس، داور، گواه و یا عضو هر یک از هیئت‌های استانی و شهرستانی اظهارنظر کرده باشند، نمی‌توانند در مورد دعوی مذکور اتخاذ تصمیم کنند.

ماده ۱۳- هیئت‌ها می‌توانند در صورت ضرورت برای تهیه دلایل و مستندات و تکمیل اطلاعات، حسب مورد گروه تحقیق داشته باشند.

ماده ۱۴- اعضای گروه تحقیق نمی‌توانند از بستگان نسبی یا سببی اعضای شورای موردنظر یا طرفین شکایت باشند.

ماده ۱۵- هیئت‌ها موظفند برای رسیدگی به شکایت از طرفین شکایت دعوت نمایند و رسیدگی منوط به وصول دعوتنامه به آنان است. عدم حضور آنان در جلسه رسیدگی مانع رسیدگی نیست. اتخاذ تصمیم در غیاب طرفین دعوا انجام می‌گیرد.

ماده ۱۶- هیئت‌ها در موارد شکایت، موظف به اعلام کتبی تخلف، اخذ دفاعیه و ابلاغ تصمیمات به شکات و اشخاص ذی‌ربط طبق مقررات این آیین‌نامه می‌باشند.

ماده ۱۷- شوراها و مشتکی‌عنه موظفند ظرف ده روز پس از اطلاع از موارد شکایت، جواب کتبی و مدارکی را که در دفاع از خود دارند به دبیرخانه هیئت مربوط تسلیم کنند. پس از انقضای مهلت مزبور، هیئت می‌تواند به موارد رسیدگی و تصمیم لازم اتخاذ نماید.

ماده ۱۸- هیئت‌ها می‌توانند در ارتباط با موارد اتهامی، در صورت نیاز و حسب مورد از مراجع قضایی، وزارت اطلاعات و نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران استعلام کنند و مراجع یادشده مکلفند حداکثر ظرف یکماه به استعلام هیئت‌ها پاسخ دهند.

ماده ۱۹- هیئت‌ها موظفند ظرف یک هفته از تاریخ تشکیل جلسه و اتخاذ تصمیم، نسبت به تنظیم و ابلاغ تصمیم به متهم و حسب مورد هیئت مربوط اقدام نمایند. هیئت‌ها موظفند یک نسخه از تصمیم را در پرونده متهم نگهداری کنند.

ماده ۲۰- تصمیمات هیئت‌ها باید مستدل و مستند به قانون و مقررات بوده و حاوی مشخصات شاکی و متهم، تخلفات انتسابی به متهم، نام و نام خانوادگی و امضای اعضای رأی‌دهنده اعم از موافق و مخالف باشد.

ماده ۲۱- تصمیمات هیئت مرکزی لازم‌الاجرا است و تصمیمات سایر هیئت‌ها پس از قطعیت، لازم‌الاجرا بوده و مراجع مربوط موظف به اجرای آن می‌باشند.

ماده ۲۲- معترضین به تصمیم هیئت‌ها می‌توانند شخصاً یا نیابتاً یا با وکالت رسمی، اعتراض خود را در دبیرخانه هیئت به ثبت برسانند.



جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیات وزیران

تبصره - ملاک دریافت اعتراض، تاریخ حضور معترض و یا وکیل یا نماینده وی در دبیرخانه و یا تاریخ تحویل اعتراض به پست می باشد.

ماده ۲۳ - چنانچه عضوی به یکی از مجازات های بندهای (۴) تا (۸) ماده (۸۲) قانون شوراها محکوم گردد و ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ رأی به وی، به هیئت مرکزی اعتراض ننماید، رأی صادره پس از اتمام مهلت یادشده قابل اجرا خواهد بود. در غیر این صورت، تا تعیین تکلیف هیئت مرکزی رأی صادره غیرقطعی محسوب می گردد.

ماده ۲۴ - هیئت ها مکلفند قابل تجدیدنظر بودن تصمیمات و نشانی هیئت تجدیدنظر را در ذیل تصمیم درج کنند.

ماده ۲۵ - هیئت مرکزی موظف است ظرف سه ماه پس از ابلاغ این آیین نامه، شیوه نامه مربوط شامل کاربرد (فرم) های ابلاغ اتهام، اخذ دفاعیه، صدور و ابلاغ تصمیمات و تشکیل و اداره جلسات را تصویب و جهت اجرا به هیئت های استان و شهرستان ابلاغ نماید.

ماده ۲۶ - هیئت های شهرستان و استان مکلفند هر شش ماه گزارشی از فعالیت های خود شامل تعداد پرونده های تحت رسیدگی و رسیدگی شده، تصمیمات و موضوع های مطروحه را برای اطلاع و بهره برداری به هیئت مرکزی ارائه دهند.

ماده ۲۷ - وزارت کشور موظف است ظرف یک سال از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، بستر الکترونیک برای تبادل اطلاعات و ابلاغ تصمیمات را فراهم نماید.

اسحاق جهانگیری
معاون اول رئیس جمهور

دبیرخانه مرکزی وزارت کشور
شماره نامه: ۱۷۵۱۰۷
تاریخ نامه: ۱۳۹۵/۱۲/۲۲

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اداری و استخدامی کشور، سازمان برنامه و بودجه کشور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، معاونت اجرایی رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، استانداری ها، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

نیز به دفتر مشاوران امور حقوقی و نظارت بر اجرای مقررات